

on huvitavad ka kunstipäraste lavatantsudena, on ta katsunud tungida eesti omapärale võimalikult lähedale. P. on avaldanud töö „Laste tantsud algkoolile, lasteaiale ja kodule“ (Tartu, 1935).

Isikl. jm. saadud andmed. V. M.

PARTS, Henn, rohuteadlane, sünd. 8. I 1880 vkj. Pärnumaal Polli v. taluniku pojana, õppis kohalikus vallakoolis, Karksi khk-koolis ja Viljandi linnakoolis; ta oli apteekriõpilane Kroonlinnas 1898—1901, apteekriabi Peterburis 1901—04, õppis rohuteadust Tartu ülikoolis 1904—08 ja lõpetas kursuse proviisorina. P. oli Peterburi sõjaväe arstiteaduse akadeemias assistent 1909—14, omandas seals. mag. pharm. astme 1914 ja dr. pharm. astme Tartus 1926. Ta pidas 1908—20 Luuga maakonnas Novinkas apteeki, on toiminud 1921—26 Tartu ülikooli farmatseutilise keemia dots-na, seejärel erakorralise ja a-st 1930 korralise prof-na; ühtlasi on ta olnud farmatseutilise keemia instituudi juhataja a-st 1921, ülikooli arstirohtudeproovimise instituudi juhataja 1923—38, riikliku eripreparaatide kontrollinstituudi farmatseutilise keemia osakonna juhataja a-st 1938 ja apteegi kaasomanik Tartus a-st 1931. P-l on ülikooli farmatseutilise keemia laboratooriumi sisseadmisel kui ka selle iseseisvaks instituudiks arendamisel suured teened. Peamiselt tema eestvõttel on ajanõudele vastavalt märksa laiendatud farmatseutilise keemia õppekava ülikoolis ja kursus pikendatud 4 aastale. P. on avaldanud teaduslikke kirjutisi mitmes eriajakirjas, nagu „Pharmacia“, „Eesti Rohuteadlane“ jm. Ta on riikliku ravimiteraamatu „Eesti farmakopöa“ (Tall., 1937) koostajaid farmatseutilise keemia eritoimkonna juhatajana.

„Eesti Rohuteadlane“ 1929, nr. 11; „Pharmacia“ 1930, nr. 1; isikl. jm. saadud andmed.

H. K.

***PARTS, Kaarel**, kohtu- ja seltskonnategelane, on toiminud Riigikohtu esimehena tänini, a-st 1935 asukohaga Tallinnas. — P. õppis 1881—83 Sangaste khk-koolis, 1883—84 G. Blumberg'i juhatusel gümnaasiumi ettevalmistuskoolis, 1885—88 H. Treffner'i eragümnaasiumis ja 1888—92 Aleksander I gümnaasiumis Tartus. — P. oli Võrus „Kandle“ seltsi esimees 1898—1900, Tartu eesti haritlaste tolleaegse suurema seltskondliku koondise „Taara“ seltsi esimees 1902—03, Tartu Eesti Põllumeeste Seltsi abi-

esimees 1902—09 ja Tartu Vastastikuse Krediid-Ühisuse juhatuse esimees 1905—19. Bergmann'i Abiraha (vt. ka *Suppl.* T. Bergmann) valitsuse liige on ta olnud a-st 1904 ja esimees a-st 1920, „Vanemuise“ teatrikomisjoni esimees 1926—29, sihtasutis ERM-i hoolekogu esimees a-st 1931 ja Kultuuri Sõprade Koondise asutajaid ja esimees 1930—35. P-i sulest on ilmunud artikleid „Õiguses“, „Postimehes“, „Päevalehes“, dr. J. Magnus'e toimetatud koguteoses „Die höchsten Gerichte der Welt“ (1928) jm. Tartu ülikooli audoktor (*dr. jur. h. c.*) on P. a-st 1932, EKS-i auliige a-st 1932 ja Tartu Õigusteadlaste Seltsi auliige a-st 1935.

Post. 1933, nr. 129; E. L a a m a n, Eesti iseseisvuse sünd I—VI (1936—38), lk. 72, 110, 177 jt.; isikl. saadud andmed.

T.

***PARTS, Karl**, Vabadussõja tegelane, kolme E. Vabadusristi kavaler, oli 1933—34 tegev Vabadusristi Vendade poolt loodud kindral J. Laidoner'i (vt. ka *Suppl.*) riigivanemaks valimist korraldavas peakomitees Tallinnas. P. on avaldanud oma mälestused Vabadussõja kohta teosena „Kas võit või surm“ I—III (Tall., 1931, 1932).

Eesti Vabadusristi Kavalerid (1935); Eesti Vabadussõda 1918—1920 I (1937), lk. 221, 231, 245, 276 jt., 339, 379 j., 384, 390, 420; E. L a a m a n, Eesti iseseisvuse sünd I—VI (1936—38), lk. 137, 582, 586 j. jm. saadud andmed. T.

PASSER, Arent, hollandi päritoluga skulptor ja ehitusmeister, sünd. umb. 1560 tõenäoselt tislert Peter P-i (kes siirdus Haagist Danzigi ja sai seal 1570 linnakodanikuks) pojana. P-t mainitakse Tallinnas esmakordselt 1589 lepingus, milles ta annab lubaduse valmistada Pontus de la Gardie ja tema abikaasa hauamonumendi Tallinna toomkirikus. A-il 1626—28 teotses P. Haapsalus; surn. 1637 (maetud 5. VII s. a. Oleviste kirikus) Tallinnas. — A-l 1595 valminud Pontus de la Gardie kivist hauamonument, mis koosneb sarkofaagist ja epitaafist, on ilusamaid renessansikunsti mälestisi Baltimail. Selles teoses ilmnevad selgesti P-i hollandi päritolu ja koolitus. Teose vormid sõltuvad tihedalt hollandi manerismist ja annavad tunnistust Fontainebleau koolkonna dekoratiivsete vormide mõjust. Hiljemini rakendas P. ka Floris'e ornamentika elemente. Ta on loonud samuti Caspar Tiesenhausen'i